

5. Шевель А. О. Роль освіти у формування екологічної культури. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя, 2008. № 33. С. 35 – 37.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

*Тітова А.О., аспірантка,
Шмандій В.М., д.т.н., проф., Безденєжних Л.А. к.т.н, доц.,
Кременчуцький національний університет імені Михайла
Остроградського, м. Кременчук* Україна
Сгібнев С.С.
ТОВ «Еко-Форс»
office@kdu.edu.ua

У 2023 році в Україні набув чинності Закон України «Про управління відходами», яким запущено реформу у сфері управління відходами та наближення вітчизняного законодавства до законодавства Європи (1). Реформа управління відходами передбачає запровадження ієрархії управління, дозвільної та ліцензійної систем, посилення контролю у сфері управління відходами, поступове закриття та рекультивация сміттєзвалищ. Закон є лише частиною реформи, адже більшість законів та підзаконних актів перебувають ще на стадії розробки. Вважаємо, що у майбутньому всі законодавчі акти повинні одночасно імплементувати європейські Директиви, такі як: рамкова Директива про відходи, Директива про захоронення відходів, Директива щодо промислового забруднення, про упаковку та відходи упаковки, про батареї та акумулятори, про відходи електричного та електронного обладнання, про відходи видобувної промисловості, про транспортні засоби з відпрацьованим ресурсом, щодо одноразового пластику.

Однією зі складових реформи є запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері відходів (е-відходи), яка забезпечує накопичення інформації про збирання, обробку, зберігання, використання та обмін даними і документами у сфері відходів в електронному вигляді, а також електронну взаємодію між фізичними та юридичними особами, державними органами, органами місцевого самоврядування з метою виконання законодавства у сфері відходів. Електронна система (е-відходи) є складовою національної онлайн-платформи, яка містить актуальну інформацію про стан довкілля (2). Користувачами електронної системи є

фізичні та юридичні особи, суб'єкти надання адміністративних та публічних послуг. Робота з онлайн-платформою відбувається на офіційному веб-ресурсі Міндовкілля.

Тобто, на сьогодні, навички користуватися онлайн-платформою «ЕкоСистема» є актуальною задачею, яку доцільно включити до освітніх навчальних програм з практичної екології у всіх ЗВО України.

Ми вважаємо, що до основних питань, які мають бути викладені у навчальні програми про відходи потрібно віднести наступні:

1. Ознайомлення із законодавством у сфері управління відходами (ЗУ

«Про управління відходами», національний та регіональні плани управління відходами, дозвільна система, постанова Кабміну про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема»).

2. Створення облікового запису в сучасній системі управління відходами -

«ЕкоСистемі» та правила користування електронним кабінетом.

3. Делегування повноважень суб'єкта господарювання в рамках роботи на платформі.

4. Класифікація відходів за Національним переліком відходів та дозвільна

система у сфері управління відходами (дозвіл у сфері оброблення відходів, ліцензія з управління небезпечними відходами).

5. Визначення необхідності суб'єкта господарювання у отриманні дозвільних документів.

6. Звітність в інформаційній системі управління відходами.

Окрім теоретичних навичок, вважаємо необхідним створити умови для набуття студентами практичних навичок користування електронним кабінетом. Студенти мають протестувати роботу системи, надати свої зауваження та пропозиції з покращення умов роботи ресурсу.

Варто зауважити про те, що «ЕкоСистема» включає не тільки інформацію про відходи, але і про моніторинг довкілля, викиди в атмосферне повітря, дані моніторингу лісів, лісорубна дозвільна документація, надрокористування, водокористування, інформація про пестициди та агрохімікати, система екологічного контролю, природно-заповідний фонд, електронна система стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля. Відповідно, у програму освітнього процесу здобувачів вищої освіти за напрямком «Охорона навколишнього природного середовища» необхідно включити вивчення матеріалу про функціонування екологічної платформи «ЕкоСистема».

Список джерел:

1. Закон України «Про управління відходами», інформаційне джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема», інформаційне джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-2021-п>.

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

*Урдзік С.М., к.т.н., доц.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
urdzick@gmail.com*

Багато тез лунають в питаннях формування безперервної екологічної освіти на різних рівнях, їх об'єднання та взаємодоповнення. Саме освітній простір має поєднувати всі складові екологічної освіти. Гострим постає питання поєднання середньої та вищої освіти в контексті освітнього середовища. Саме освітнє середовище можна ще розуміти як еколого-особистісну модель, тобто модель яка не прив'язана до конкретної території, до конкретних засобів та методів освіти. Головне - взаємодія різних навчальних організацій між собою.

Наша освіта багатогранна: це не тільки стіни, в яких ми знаходимось, не тільки дисципліни, які ми викладаємо, це тільки формальна освіта, а й неформальна. Саме додаткова неформальна освіта налагоджує зв'язок між загальноосвітнім закладом та закладом вищої освіти.

Кожен заклад вищої освіти зацікавлений в мотивованих абітурієнтах. Школі, в свою чергу, необхідно показати можливості, які очікують на майбутніх абітурієнтів. В цьому контексті неформальна освіта може складатись з різних заходів. Вони можуть бути навіть разовими. Але, якщо їх багато і вони організовані на високому рівні, це можна розглядати як систему. Саме в цій моделі, в еколого-особистісній орієнтації, і будуть набуватись екологічні знання та навички, і як наслідок буде формуватись екологічна культура.